

HUGHES, MEGAN WATTS (1842 - 1907), cantores

Enw: Megan Watts Hughes
Dyddiad geni: 1842
Dyddiad marw: 1907
Priod: Lloyd Hughes
Rhyw: Benyw
Galwedigaeth: cantores
Maes gweithgaredd: Cerddoriaeth; Perfformio
Awdur: Robert David Griffith

Ganwyd yn Nowlais, Sir Forgannwg, 12 Chwefror 1842. Daeth ei rhieni o Sir Benfro i Ddowlais, a chafodd y tad le i ofalu am fynwent Pant, Dowlais.

Yn eneth ieuanc daeth i sylw fel cantores yng nghyngerddau Merthyr ac Aberdâr. Ffurfiwyd pwyllgor lleol, a chaed cynhorthwy gwyl gerddorol Gwent a Morgannwg (1863) i sicrhau addysg gerddorol iddi, a chafodd gwrs o addysg gan [Miss Sarah Ada Gedrych](#) a Mr. Mills, organydd eglwys gadeiriol Llandaf. Yn 1864 aeth i'r Royal Academy o dan ddisgyblaeth Garcia. Oherwydd gwaeledd cyfyngwyd ar ei llwyddiant fel cantores. Yn 1871 priododd Lloyd Hughes, gwr o dalent a gallu, a oedd mewn swydd bwysig mewn banc yn Llundain. Bu Megan Watts Hughes ar deithiau cerddorol yng Ngogledd Cymru gyda [Dr. Joseph Parry](#), a chanai 'Y Fwyalchen,' 'Hen Feibl Mawr fy Mam,' etc. Cymerodd ran ddwywaith yn yr opera 'Orpheus' (Gluck), a chanodd ddeuawdau gyda Jenny Lind, y gantores enwog.

Yn fuan wedi priodi sefydlodd gartref i fechgyn diymgeledd a digartref, a gwariodd hi a'i gwr eu harian ar achosion crefyddol a dyngarol.

Cyfansoddodd amryw donau cynulleidfaol, a cheir rhai ohonynt yn *Tonau, Salmau, ac Anthemau* ([D. Jenkins](#)). Erys 'Wilton Square,' 7.6, yn boblogaidd. Cyhoeddwyd ei hanthem, 'Atgyfodiad,' a bu ei gân 'Y Gwch ar y Fedwen' yn boblogaidd am gyfnod hir. Dyfeisiodd offeryn bychan a gafodd gryn sylw, a enwid ganddi yn 'Voice Figures.' Cened iddo â'r llais, a thrwy'r dirgryniadau tynnid darluniau o wahanol flodau. Rhoddodd arbrofion gyda'r offeryn yng nghyfarfod y Royal Society yn Llundain, ac ysgrifennodd lyfr ar y dargan-fyddiad.

Bu farw 29 Hydref 1907 a chladdwyd hi ym mynwent Abney Park, Llundain. Yr oedd 30 o blant y cartref yn yr angladd, a siaradwyd gan [Dr. Mary Davies](#) ar lan y bedd.

Awdur

Robert David Griffith, (1877 - 1958)

Ffynonellau

Y Cerddor, Rhagfyr 1907

David Morgans, *Music and musicians of Merthyr and district: Together with a list of eisteddfodau to the year 1901* (Merthyr Tydfil 1922)

Darllen Pellach

Rob Mullender-Ross, [Picturing a Voice: Margaret Watts-Hughes and the Eidophone](#), *The Public Domain Review*, gwelwyd 9 Mawrth 2020

Dolenni Ychwanegol

Archifau LIGC: [NLW MS 18318C - Hanes bywgraffyddol Megan Watts \(Mrs Watts-Hughes\)](#)

Archifau LIGC: [NLW MS 21457D - Biography of Megan Watts Hughes](#)

Wikidata: [Q20733903](#)

Dyddiad cyhoeddi: 1953

Hawlfraint Erthygl: <http://rightsstatements.org/page/InC-RUU/1.0/>

Mae'r Bywgraffiadur Cymreig yn cael ei ddarparu gan Lyfrgell Genedlaethol Cymru a Chanolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd Prifysgol Cymru. Mae ar gael am ddim ac nid yw'n derbyn cymorth grant. Byddai cyfraniad ariannol yn ein helpu i gynnal a gwella'r wefan er mwyn i ni fedru parhau i gydnabod Cymry sydd wedi gwneud cyfraniad nodedig i fywyd yng Nghymru a thu hwnt.

Ewch i'n [tudalen codi arian](#) am ragor o wybodaeth.

